

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/313/2018
Identifikačné číslo spisu:	2514204155
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:2514204155.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. I., bývajúceho v Ž. XXX, t. č. v Ú. B. P. P. H. Ú. B. P.W. O. C. U., T. B. X, N., zastúpeného advokátom Mgr. Michalom Lichnerom, Advokátska kancelária Lichner Legal s.r.o., so sídlom v Trenčíne, Legionárska 7451/4, proti žalovaným 1/ Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, 2/ Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00 166 073, 3/ Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže, so sídlom v Bratislave, ul. Šagátova 1, IČO: 00 212 008, 4/ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava, so sídlom Ilava, Mierové námestie 1, IČO: 00 738 344 a 5/ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov, so sídlom Leopoldov, ul. Gucmanova 19/670, IČO: 00 738 271, o ochranu osobnosti a iné, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 17 C 172/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 24. mája 2018 sp. zn. 27 Co 166/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ až 5/ nemajú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 24. mája 2018 sp. zn. 27 Co 166/2017 potvrdil rozsudok Okresného súdu Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 27. októbra 2016 č.k. 17 C 172/2014-163, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca proti žalovaným 1/ až 5/ domáhal, aby mu zaplatili spoločne a nerozdielne sumu 100.000,- € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a takisto písomne sa ospravedlnili do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu doručil žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dňa 3. augusta 2018 ním 1. augusta 2018 spísané dovolanie v zmysle § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Na základe splnomocnenia z 25. septembra 2018 elektronicky (bez ZEP) 1. októbra 2018 doručila a 2. októbra aj osobne doručila právna zástupkyňa žalobcu JUDr. Mgr. Slavomíra Propperová súdu prvej inštancie ňou spísané dovolanie

žalobcu proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu, a to podľa § 420 písm. f) CSP. Keďže s účinnosťou od 5. decembra 2018 bol tejto advokátke pozastavený výkon advokácie (na jej žiadosť, pozn.), Centrum právnej pomoci rozhodnutím zo 17. januára 2019 určil žalobcovi advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní v osobe Mgr. Michala Lichnera, ktorý (iba) mailom doručeným do podateľne Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) 11. júla 2019 doplnil odôvodnenie dovolania z 1. októbra 2018.

3. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

4. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

5. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 naďalej vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (navyše) explicitne požaduje, aby podané dovolanie bolo (aj) spísané advokátom, teda osobou, ktorá je zapísaná v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (tento zoznam je dostupný na internetovej stránke www.sak.sk). „Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Požiadavka povinného právneho zastúpenia sa vzťahuje už na fázu podania dovolania. Ak dovolateľ splnomocní advokáta až po podaní dovolania, podmienka povinného právneho zastúpenia splnená nie je. Nová právna úprava tiež jednoznačne stanovuje, že dovolateľ musí byť zastúpený aj počas celého dovolacieho konania“ (Števček a spol. Civilný sporový poriadok, Veľký komentár, nakladateľstvo C.H.Beck, 2016, str. 1399).

6. Právna úprava obsiahnutá v § 429 ods. 1 CSP ustanovuje dve osobitné podmienky dovolacieho konania, bez splnenia ktorých dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Uvedenými podmienkami sú: (i) dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a (ii) dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Zákon tieto podmienky nestanovuje iba v prípade dovolateľov uvedených v § 429 ods. 2 CSP. O uvedených podmienkach dovolacieho konania je v zmysle § 393 ods. 1 CSP povinný poučiť strany sporu v písomnom vyhotovení rozhodnutia odvolací súd.

7. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

8. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

9. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne

poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných väd, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP), čo bol aj tento prípad. V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie väd dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

10. V okolnostiach posudzovanej veci odvolací súd v dovolaní napadnutom rozhodnutí poučil v súlade s § 393 ods. 1 CSP strany sporu o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania, o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

11. Pri podaní dovolania (bod 2 veta prvá) dovolateľ, ktorý ho tiež sám spísal, nepreukázal, že by sám mal vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a ani, že by pri jeho podaní bol zastúpený advokátom.

12. V prejednávanej veci teda dovolateľ nebol v čase podania dovolania (bod 2 veta prvá) právne zastúpený advokátom a podal dovolanie, ktoré nebolo spísané advokátom, hoci bol o tejto osobitnej podmienke dovolacieho konania odvolacím súdom riadne poučený (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 429 CSP). Vzhľadom na uvedené dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

13. Dovolaním žalobcu z 1. októbra 2018, resp. jeho doplnením (mailom) z 11. júla 2019, ktoré boli súdu prvej inštancie, resp. najvyššiemu súdu doručené neskôr zvolenými, resp. určenými právnymi zástupcami žalobcu v dovolacom konaní (pozri bod 2), sa najvyšší súd nemohol zaoberať z dôvodu, že tieto boli podané celkom zjavne oneskorene. Dvojmesačná lehota na podanie dovolania v danej veci márne uplynula dňom 26. septembra 2018 (streda), keďže napadnutý rozsudok odvolacieho súdu bol žalobcovi (dovolateľovi) doručený 26. júla 2018 (§ 427 ods. 1 CSP). Vzhľadom k tomu, že pôvodné dovolanie spísal sám žalobca (čo bol jeden z dôvodov jeho odmietnutia podľa predchádzajúceho bodu) a v lehote do 26. septembra 2018 (vrátane) uvedenú vadu nereparovala kvalifikovaná osoba jeho právneho zástupcu sú bez právneho významu prípadné otázky, akú povahu k pôvodnému dovolaniu má dovolanie z 1. októbra 2018, resp. jeho doplnenie z 11. júla 2019 (prípustnú alebo neprípustnú podľa § 430 a § 434 CSP). Uvedené otázky by mali svoj význam vtedy, ak by právni zástupcovia žalobcu dovolanie, resp. jeho doplnenie podali najneskôr do konca dovolacej lehoty, t.j. do 26. septembra 2018 (vrátane). Najvyšší súd vo vzťahu k pôvodnému dovolaniu žalobcu, ním aj spísanému (bod 2 veta prvá) opätovne zdôrazňuje, že ak uplynie dovolacia lehota a nie sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dovolací súd musí takéto dovolanie podľa § 447 písm. e) CSP odmietnuť.

14. Vzhľadom na uvedené v tejto časti dovolací súd odmietol dovolanie podľa § 447 písm. a) CSP.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.